

Een kleine geschiedenis van de
Nederlandse misdaad na 1945

Een kleine geschiedenis van de Nederlandse misdaad na 1945

Pieter Feller

Uitgeverij Carrera, Amsterdam 2008

© Pieter Feller en Carrera, Amsterdam 2008

Omslagontwerp Studio Carrera

Binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 488 0089 6

NUR 322

Carrera is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv.

www.uitgeverijcarrera.nl

Inhoud

<i>Voorwoord</i>	7
1. Moord en doodslag	9
2. Seksuele misdrijven	80
3. Ontvoeringen	88
4. Computercriminaliteit	98
5. Opmerkelijke misdaden	103
6. Beroepscriminaliteit	111
7. Liquidaties	161
8. Records in de misdaad	186
9. Levenslange veroordelingen	198
<i>Verantwoording en bronnen</i>	204

Voorwoord

In geschiedenisboeken krijgen de hoogtepunten normaal gesproken de meeste aandacht. In deze beknopte geschiedschrijving van de Nederlandse misdaad na 1945 verdienen de misdaden tegen het leven, waarbij moord en doodslag een rol spelen, die aandacht: het zijn hoogte- en dieptepunten tegelijk.

Van 1945 tot 2008 zijn in Nederland ruim 7.000 mensen het slachtoffer geworden van een misdrijf met dodelijke afloop. Zo'n misdrijf kan soms erg dichtbij komen, wanneer het iemand betreft die je kent of hebt gekend, zoals bij mij het geval was toen mijn oud-rector, de 87-jarige doctor G. Bouter, in december 1994 werd vermoord. Lange tijd leek die moordzaak niet te worden opgelost. Veel later bleek dat de weduwnaar door drie mannen met bivakmutsen in zijn huis aan de Koepoortsweg te Hoorn was overvallen. Bouter verloor daarbij het leven, doordat hij een van de mannen de muts van zijn hoofd trok waarna deze, uit angst voor herkenning, hem in paniek doodsloeg. De buit bestond uit enkele postzegelalbums.

Pas in maart 1997 gaf de 30-jarige hoofdverdachte, die kenmerkend wroeging had gekregen, zich aan bij de politie. Hij vertelde dat hij zich vlak voor de inbraak moed had ingedronken met 4,5 liter bier. Op 18 november 1997 werd tegen de drie verdachten voor de rechtbank in Alkmaar vijftien, acht en zeven jaar celstraf geëist. Dr. Bouter was mijn rector in de tijd (1964-1971) dat ik op het West-Fries Lyceum te Hoorn zat. Zijn handtekening staat op mijn hbs-diploma.

Dit boek gaat niet alleen over roofovervallen en moord. Ook

doodslag, zedenmisdrijven, drugshandel, inbraken, bomaanslagen en kunstvervalsingen komen ter sprake, net als de beroepscriminelen en hun liquidaties.

Pieter Feller, Drachten 2008

1 Moord en doodslag

Nederlandse strafmaten voor moord en doodslag

De maximale gevangenisstraf voor doodslag bedraagt in Nederland vijftien jaar en voor moord levenslang. Vaak wordt naast een gevangenisstraf ook nog tbs (terbeschikkingstelling) geëist. Voor 1988 heette dit tbr (terbeschikkingstelling van de regering).

Met deze naamswijziging werd ook de wetgeving rond tbs aangepast. Terwijl tbr bij elk misdrijf kon worden opgelegd, is tbs alleen mogelijk bij misdrijven waarop een minimum gevangenisstraf staat van vier jaar. Bovendien is in de huidige wet een maximumduur opgenomen van vier jaar. De tbs mag alleen langer duren wanneer aan twee voorwaarden is voldaan. Als het een misdrijf betreft waarbij andere personen in gevaar zijn gekomen, óf wanneer er sprake is van recidivegevaar.

Voorheen moest een veroordeelde zich neerleggen bij het besluit van het gerechtshof tot verlenging van de tbr. In de tbs-wet kan men tegen deze verlenging in hoger beroep gaan. Elke zes jaar moet de rechter bij de tbs-verlengingszitting het oordeel van twee onafhankelijke gedragsdeskundigen inroepen. Verlenging van de tbr gebeurde zonder dit deskundigenadvies. (Bron: *justitie.nl*)

Moorden in de relationele sfeer

De laatste jaren heeft het aantal misdaden tegen het leven zich gestabiliseerd tot ongeveer tweehonderdvijftig zaken per jaar.

Ongeveer 35% van alle dodelijke slachtoffers bij misdrijven zijn moorden in de relationele sfeer, jaarlijks dus ongeveer tachtig.

Moord op partner

De gifdokter uit Berkel

John Opdam, was een hoogbegaafde jongen die in 1947 slaagde voor zijn artsexamen. Hij trouwde in datzelfde jaar met de zes jaar jongere Arnolda (Nol) van Eyl. In 1949 kocht hij een huisartsenpraktijk in Berkel-Rodenrijs en werd een gewaardeerd plattelandsdokter. Zijn huwelijk was minder succesvol. Het echtpaar kreeg drie kinderen, maar al snel ontstonden er spanningen tussen de twee, die een hoogtepunt bereikten toen in 1951 een 19-jarige hulp in de huishouding, Nellie Aaldering, in het doktershuis aan de Noordeindseweg te Berkel kwam werken. De dokter werd verliefd en Nellie en hij kregen een verhouding, die door Nol werd ontdekt. Van scheiden kon geen sprake zijn, omdat mevrouw Opdam katholiek was. Nellie werd ontslagen, maar dokter Opdam zette de relatie buitenshuis gewoon voort.

Nol die altijd al een zwakke gezondheid had gehad, werd plotseling ziek. Het werd zo ernstig dat haar man haar in de loop van 1952 liet opnemen in het St. Franciscus Gasthuis te Rotterdam. Ze leed aan zware hoofdpijnen en had haaruitval. Volgens dokter Opdam waren het symptomen van een hersentumor, maar in het ziekenhuis konden ze niets vinden. Na een tijdje kwam ze weer thuis. In het dorp vertelde de dokter aan iedereen die het maar horen wilde dat zijn vrouw ernstig ziek was en waarschijnlijk niet lang meer te leven zou hebben.

Op woensdag 24 september 1952 nodigde John Opdam zijn moeder en schoonmoeder uit voor een etentje. Na het eten gaf hij Nol, die op die dag weer veel pijn had, een medicijn, opge-

lost in een kopje water. Ze kreeg het benauwd, werd door haar man op bed gelegd en kreeg toen nog een morfine-injectie. Ze raakte buiten bewustzijn en ondanks het aandringen van haar moeder weigerde Opdam er een andere dokter bij te halen. Kort daarop stierf Nol. In de overlijdensakte liet Opdam door een bevriende arts verklaren dat ze was overleden aan de gevolgen van een hersentumor. Haar moeder vertrouwde het zaakje echter niet en liet een andere arts komen die 'doodsoorzaak onbekend' aantekende, waarna ze aangifte deed bij de politie. Nadat een patholoog resten cyaankali in het lichaam van Nol had gevonden, werd John Opdam aangehouden.

Het duurde tot mei 1954 voor hij voor de rechter verscheen. Steeds verzong hij manieren om het onderzoek te dwarsbomen. Zo beweerde hij dat de cyaankali in het lichaam van zijn vrouw was gekomen door een vergiftigd geneesmiddel en probeerde hij zelfs de schuld in de schoenen van zijn schoonmoeder, die hij haatte, te schuiven. Later dook er plotseling een briefje op van zijn overleden vrouw, waarin ze verklaarde zelf een eind aan haar leven te hebben gemaakt. Het handschrift in de brief werd vergeleken met dat in haar oude huishoudboekje en het leek er totaal niet op. Dokter Opdam had de brief zelf geschreven.

De rechters vroegen zich af wat het motief van Opdam kon zijn geweest. Was het vanwege de verhouding met Nellie die werd gedwarsboomd of wilde hij zijn schoonmoeder die altijd tegen het huwelijk was geweest en die hij verachtte, pijn doen met de dood van haar dochter? Opdam bleef ontkennen, maar werd schuldig bevonden en veroordeeld tot levenslang.

Na enkele jaren in de gevangenis te hebben doorgebracht, ontmoette hij Arie Lodder, die daar was beland voor hetzelfde misdrijf. Ook hij had zijn vrouw met gif om het leven gebracht. Ook hij wilde van haar af, omdat hij een verhouding had gekregen met een andere vrouw.

In de gevangenis schreef Opdam een toneelstuk over zijn

zaak, waarin hij zichzelf vrijpleitte. Het stuk mocht voor de andere gevangenen worden opgevoerd en Arie Lodder zou de rol van officier van justitie op zich nemen. In het toneelstuk zou de officier beweren dat Opdam onschuldig was. Toen het stuk in de gevangenis werd opgevoerd, speelde Lodder echter een heel andere rol dan Opdam voor ogen had. Hij schoof alle bewijzen die Opdam had aangedragen om zijn onschuld te bewijzen aan de kant en eiste levenslang. Opdam was woedend over het gedrag van Lodder.

In februari 1958 werd Arie Lodder dood gevonden in zijn cel. Na onderzoek bleek dat er cyaankali was gebruikt om hem van het leven te beroven. Opnieuw werd er een brief gevonden, waarin deze keer Lodder verklaarde dat hij zelfmoord had gepleegd. Er stond ook in dat hij onder de naam Piet Berger patiënt was geweest bij dokter Opdam. Hij zou een verhouding zijn begonnen met Nol, die hierop zwanger raakte. Met een kleine hoeveelheid cyaankali zou ze hebben geprobeerd een abortus op te wekken en daarna zijn overleden.

De brief werd meteen al met een korreltje zout genomen; het was allemaal te mooi om waar te zijn. In het patiëntenbestand van Opdam werd geen Piet Berger aangetroffen. Bovendien, als Lodder onder de naam Berger bij Opdam in zijn praktijk was geweest, waarom herkende hij hem dan niet in de gevangenis?

Daarbij kwam dat Opdam in de gevangenis een illegaal dokterspraktijkje bleek te zijn begonnen. Hij wist medicijnen te bemachtigen waarmee hij medegedetineerden behandelde. Zijn neef Roger VandeHaegen leverde hem 100 gram cyaankali en volgens de verhalen waren de overige bajesklanten doodsbang voor de dokter. Opdam heeft de moord op Lodder nooit toegegeven, maar voor de rechters was het een glasheldere zaak. Hij werd in 1961 voor de tweede keer veroordeeld tot levenslang. In 1965 heeft hij de moord op zijn vrouw alsnog

bekend. In 1975 – Opdam was toen 59 jaar – werd hem gratie verleend, op voorwaarde dat hij nooit meer als arts zou werken. Hij overleed in 1983.

Pleegzuster Bloedwijn met rattengif

In 1967 was de heer A.T. uit Nistelrode al meer dan vijftien jaar samen met zijn echtgenote. Beiden waren afkomstig van het Indonesische Celebes, waar ze ook waren getrouwd. De vrouw was echter niet van dezelfde stam als haar echtgenoot en dit werd door zijn familieleden niet geaccepteerd. Hun leven in Indonesië was geen pretje, zodat zij en hun tien kinderen uiteindelijk naar Nederland emigreerden om hier een nieuw bestaan op te bouwen.

T. stond bekend als iemand die dol was op dansen, kermisbezoek en muziek maken. Hij besteedde er veel vrije tijd en waarschijnlijk te veel geld aan. Dit leidde tot geldgebrek in het grote gezin en tot spanningen tussen hem en zijn vrouw, die overigens bekendstond als een goede moeder met een opgevoerd karakter. T. begon een verhouding met zijn 22-jarige nicht en in het voorjaar van 1967 rees bij hem de gedachte om zijn vrouw uit de weg te ruimen. Hij kocht twee flesjes vloeibaar rattengif en mengde dit regelmatig met de bloedwijn die zijn vrouw graag dronk. Na enige tijd werd ze ziek. De verschijnselen werden zo erg dat ze op 8 mei 1967 werd opgenomen in het ziekenhuis te Oss. Geleidelijk herstelde de vrouw van de vergiftiging – die in het ziekenhuis niet werd ontdekt – en op 3 juni kwam ze weer thuis. Daar stonden de flessen Pleegzuster Bloedwijn alweer voor haar klaar. Ze dronk het graag, want de reclame beloofde dat het goed was voor de gezondheid. Op 13 juni overleed zij, terwijl in de tussentijd T. steeds de bezorgde echtgenoot, die zo in zijn maag zat met de slechte gezondheid van zijn vrouw, had gespeeld.

Omdat de huisarts haar dood onverklaarbaar vond, werd er

sectie op haar lichaam verricht. Die wees uit dat ze door thaliumvergiftiging om het leven was gekomen. T. werd gearresteerd en bekende. In februari 1968 werd hij tot twintig jaar gevangenisstraf veroordeeld. De tien kinderen belandden in tehuizen en pleeggezinnen.

Moord op kind

Kinderlijkjes in Rotterdam

Op donderdag 13 november 1958 werd een 35-jarige vrouw uit Rotterdam in het ziekenhuis opgenomen vanwege complicaties na een bevalling. De behandelend arts wilde weten hoe het met de baby was afgelopen, maar trof het kindje dood aan op het opgegeven adres aan de Manstraat. De echtgenoot, de 36-jarige loodgieter C.G.S. die de bevalling had verricht, verklaarde dat het kind dood was geboren. De arts vertrouwde dit niet en organiseerde een lijkschouwing, waaruit bleek dat de baby door verstikking om het leven was gekomen. Bij huiszoeking door de politie werden op de vliering nog drie lijkjes van baby's aangetroffen. Zij bleken in 1952, 1954 en 1956 ook door verstikking om het leven te zijn gebracht. Later kwam aan het licht dat er in 1951 nog een kind was geboren dat de vrouw in een emmer had verdrongen en dat haar man in de Rotterdamse haven had gegooid. In totaal waren dus vijf baby's omgebracht.

Het echtpaar woonde met acht kinderen op een zolderverdieping boven de grootmoeder van de man, die had aangegeven dat ze er geen kinderen meer bij wilde. De echtgenote die uit Duitsland afkomstig was, werd door familieleden en burens vanwege haar afkomst zeer vijandig bejegend, waardoor het echtpaar een teruggetrokken bestaan leidde. De man was onder druk van de omstandigheden en ook vanwege het feit dat zijn vrouw dreigde terug te keren naar Duitsland als er meer kinde-

ren bij kwamen, tot zijn wanhoopsdaden gekomen. Uit onderzoek bleek dat de twee zeer slecht toegerust waren om met problemen om te gaan. Zo was de vrouw doodsbang voor doktoren, waardoor ze nooit iets hadden gedaan aan anticonceptie.

Op 11 juni 1959 werd het echtpaar veroordeeld tot zes jaar gevangenisstraf. De kinderen werden opgevangen in tehuizen.

Vijfmaal kindermoord

Begin 1997 waren er kort na elkaar een aantal opzienbarende kindermoorden in Nederland die tot heftige discussies leidden over de berichtgeving in de media: moest deze over dergelijke zaken niet terughoudender worden aangepakt? Volgens critici waren de daders mogelijk beïnvloed door voorgaande kindermoorden.

Tandartsechtpaar doodde drie kinderen

Op woensdag 15 januari 1997 doodden een 36-jarige tandarts en zijn even oude echtgenote uit Hoofddorp hun drie kinderen van zeven, acht en negen jaar. Zij hadden ook geprobeerd met messteken een einde aan hun eigen leven te maken, maar dit was mislukt. Hun motief hield verband met de dood van een ander kind van het echtpaar dat twee jaar eerder aan leukemie was overleden. Ze geloofden dat zij zich allen na hun dood bij het kind in het hiernamaals zouden voegen.

Beide ouders werden uiteindelijk tot drie jaar gevangenisstraf met tbs veroordeeld. De man pleegde in 1999 zelfmoord in zijn cel. De vrouw in 2005.

Man doodde kinderen en pleegde zelfmoord

Op vrijdag 24 januari 1997 schoot een 43-jarige man in de bossen bij zijn woonplaats Ulvenhout zijn twee zoontjes van negen en zeven jaar dood en sloeg daarna de hand aan zichzelf.

Militair doodde zoon en dochter

Op donderdag 6 februari 1997 wurgde een 38-jarige militair uit Montfort zijn 8-jarig zoontje en 5-jarig dochtertje. Een derde kind liet hij in leven. Scheidingsperikelen lagen ten grondslag aan de wanhoopsdaad van de man. Tijdens de rechtszitting bleek dat hij zijn vrouw met opzet in leven had gelaten om haar te laten lijden onder het verlies van de kinderen. Hij werd veroordeeld tot twaalf jaar gevangenisstraf met tbs.

Man doodde vrouw en dochtertje

Op dinsdag 11 februari 1997 doodde een 41-jarige man in Hoofddorp zijn 34-jarige vrouw en hun 6-jarige dochtertje. Een tweede dochter van twee jaar oud bleek levend in haar bedje te liggen. Het huis waarin dit drama zich afspeelde, lag op een steenworp afstand van de woning van de tandarts en zijn vrouw die op 15 januari van datzelfde jaar hun kinderen hadden vermoord.

Moord op ouder(s)

Drievoudige moord in Wilp

In 1961 werd de 25-jarige H.J., een boerenzoon uit Wilp bij Deventer, opgenomen in een inrichting, nadat hij een poging had gedaan om zijn ouders van het leven te beroven. Na een behandeling van enige maanden kwam hij vrij en ging weer bij zijn ouders en zijn oudere broer op de boerderij wonen. Tot maandag 20 januari 1969 leek alles goed te gaan. In de dagen voorafgaande aan die datum moet in het hoofd van de inmiddels 33-jarige boerenzoon echter het waanidee zijn ontstaan dat zijn familie de boerderij en alle grond, die hij later zou erven, wilde verkopen. Ook de buurman, de heer Klundert, verdacht hij ervan bij de verkoop betrokken te zijn. Met een mes, een hamer en een riek takelde hij zijn 74-jarige vader en

zijn 43-jarige broer dusdanig toe dat ze later in het ziekenhuis aan hun verwondingen overleden. Na deze aanslagen stak hij zijn 72-jarige moeder neer. Zij overleed vrijwel onmiddellijk. Daarna spoedde hij zich naar de bureu, de familie Klundert, bestaande uit vader en moeder en twee kinderen van zeven en acht jaar. Met een bijl bracht hij ernstige verwondingen toe aan alle vier, maar ze overleefden de aanslag.

Op 18 juli 1969 werd de 34-jarige boerenzoon ontslagen van rechtsvervolgning. Het vonnis was levenslange tbr met dwangverpleging wegens de drievoudige moord en de pogingen tot doodslag.

Moedermoord of niet?

Op dinsdag 25 juni 1974 stond bij de rechtbank te Arnhem de 40-jarige huisvrouw Annie E. uit Bemmél terecht voor de moord op haar 79-jarige moeder. Negentien jaar eerder had zij in dezelfde rechtbank ook al eens terechtgestaan, wegens verdenking van de gifmoord met parathion op haar vader. Na een eis van twintig jaar werd ze voor de moord op haar vader in hoger beroep vrijgesproken en alleen veroordeeld voor een aantal vervalsingen in geschrifte. Ze kreeg twaalf maanden gevangenisstraf, waarvan twee voorwaardelijk.

De tweede keer werd ze ervan verdacht op de ochtend van 26 april 1974 haar hoogbejaarde moeder die in een ouderenwoning te Bemmél woonde, te hebben vermoord. Ze zou eerst geprobeerd hebben haar moeder te wurgen en deze daarna met harde slagen op het hoofd hebben omgebracht. Ondanks het feit dat er bloed van het slachtoffer op haar kleding en schoenen was aangetroffen en een bebloede kassabon in haar jasje was gevonden, bleef ze ontkennen. Volgens haar was haar moeder al dood toen ze haar 's ochtends had gevonden en was het bloed op haar kleding gekomen omdat ze haar tegen zich aan had gedrukt. Waarom ze daarna gewoon naar haar

werk was gegaan en geen aangifte had gedaan, bleef onduidelijk. In hoger beroep werd ze uiteindelijk tot twaalf jaar celstraf veroordeeld.

In 1978 werd een aantal reportages van het VARA-radioprogramma *ZI* aan de zaak gewijd. Uit een reconstructie bleek toen dat er grote vraagtekens bij de rechtsgang en de 'bewijzen' konden worden geplaatst. Er werd een verzoek tot gratie ingediend, gesteund door de psychiaters en de reclassering. Begin 1980 werd aan Annie E. gratie verleend en werd ze ontslagen uit de Bijlmerbajes.

De bijlmoorden van Bennekom

In september 1996 waren de 17-jarige Eva en de 18-jarige Emile al een jaar een stelletje. Beiden waren intelligente tieners uit een goed milieu. Eva's vader en moeder waren een paar jaar daarvoor gescheiden en zij woonde sinds enkele maanden op zichzelf in Renkum. Emile en zij hadden een zeer innige verhouding. In de weken voorafgaande aan 15 september smeedden ze plannen om Eva's vader Bert van Ravenhorst (47) uit de weg te ruimen, omdat hij Eva in haar jeugd zou hebben misbruikt. Emile die al eens een scriptie had geschreven over seriemoordenaars, waarin hij veel oog had voor de bloederige details, liet zich door Eva overhalen om haar vader met een bijl te vermoorden. Later zei hij hierover dat hij 'moord soms begrijpelijker vond dan seksueel misbruik'.

Op de avond van 15 september 1996 belde Emile aan bij de villa van Bert van Ravenhorst in Bennekom. Eva keek vanachter een stapel hardhout toe. Van Ravenhorsts tweede vrouw Jacqueline en hun twee zoontjes van een en drie jaar oud lagen boven te slapen. Bert van Ravenhorst deed zelf open. Emile vroeg om een schep om zijn tekkel uit te graven die in een koinjnenhol klem zou zitten. Van Ravenhorst wilde best helpen

en ging hem voor naar de garage om de schep te pakken. Daar haalde Emile een bijl onder zijn kleding vandaan en sloeg de man verscheidene keren op het hoofd. Na zijn daad ging hij het huis binnen en sloeg in de slaapkamer Jacqueline dood.

Toen hij na een paar minuten buiten kwam, ontdekten de twee dat Bert van Ravenhorst in de garage overeind was gekrabbeld. Eva maakte de klus af, door nog enkele malen met de bijl op haar vader in te slaan. Anderhalve dag later werden de lichamen van Van Ravenhorst en zijn vrouw gevonden door zijn secretaresse. De twee kinderen werden ongedeerd, maar huilend en uitgedroogd in hun bedjes aangetroffen.

Achteraf bleek de dood van Jacqueline een vergissing te zijn. Emile dacht dat zij ook te maken had gehad met het misbruik. Later legde Eva tegenstrijdige verklaringen af over het misbruik door haar vader. Waarschijnlijk was het nooit verder gekomen dan wat handtastelijkheden onder de douche. Toch hadden beide jongeren tijdens het proces alleen spijt van de dood van Jacqueline. Ze werden veroordeeld tot vier jaar gevangenisstraf met tbs. De kans op herhaling was volgens de deskundigen bijzonder groot.

Moord op partner en kind(eren)

Man doodde vrouw en kinderen met bijl

Tot zijn zesenvestigste woonde de in Indonesië geboren John A.M. uit Den Haag thuis bij zijn moeder. Toen ontmoette hij de vierentwintig jaar jongere Erika Sauer uit Bad Kreuznach tijdens een vakantie in Duitsland. De twee trouwden en kregen een dochter, Hedwig. John bleek een egocentrische en veeleisende echtgenoot te zijn en in de loop van 1963 verslechterde de relatie ernstig. In januari 1964 besloot de zwangere Erika weg te gaan. Ze vond samen met haar dochtertje onderdak in 'Maris Stella', een katholiek opvanghuis voor on-

gehuwde moeders. In juni werd Lucia geboren. De echtelieden waren intussen al gescheiden van tafel en bed en er was een scheidingsprocedure in gang gezet, ondanks het feit dat John erg graag wilde dat Erika weer bij hem in het huis aan de Melis Stokelaan kwam wonen.

Na een gesprek met de psychiater van het opvanghuis mocht John zijn kinderen en vrouw bezoeken. Dat werd niet gevaarlijk geacht, gezien het feit dat nooit was gebleken dat hij zich tegen zijn vrouw en kinderen agressief had gedragen. Op zondag 9 augustus 1964 bezocht de toen 48-jarige John zijn bijna 24-jarige vrouw en hun twee dochtertjes in het tehuis. Eerst ging hij kijken op de afdeling waar de kleine Lucia in haar bedje lag. Hij tilde het kind uit bed, hield het even vast en legde het weer terug. Toen ging hij naar de tweede verdieping waar hij zijn vrouw en het oudste kind aantrof in de badkamer. Hij liep met hen mee naar de woonkamer waar hij een bijl onder zijn kleding vandaan haalde en hen dood sloeg. Daarna ging hij weer naar het kamertje van Lucia en sloeg haar met de bijl op het hoofd. Een zuster en een bewoonster die het zagen, raakten toen ze hem wilden tegenhouden gewond door bijlslagen. John sloot zichzelf op in het kamertje, maar door een raam zagen twee toegesnelde bezoekers hoe hij met de bijl zijn woede koelde op het lichaampje van het inmiddels overleden kindje.

De ene bezoeker blokkeerde de deur van het kamertje, terwijl de andere de politie belde. Toen de politie arriveerde en zij de doorgedraaide man wilde inrekenen, sloeg hij zichzelf met de bijl op het hoofd en sprong daarna uit het raam. Hij kwam op het acht meter lagere tuinpad terecht. Een paar uur later overleed hij in het ziekenhuis.

Na vijf jaar opgelost

Op 8 juni 1997 verdwenen de 19-jarige Marion van Buuren en haar eenjarige dochtertje Romy. Er werd meteen gedacht

dat haar Turkse vriend Okan O. iets met de verdwijning te maken zou kunnen hebben. Het was bekend dat hij Marion regelmatig mishandelde. Maar de politie kon geen sluitend bewijs tegen hem vinden.

De ouders van Marion schakelden Peter R. de Vries in, maar ook hij bereikte bij Okan geen resultaat. In mei 1998 stierf Okan aan kanker in de gevangenis van Scheveningen. Hij zat daar voor een ander misdrijf. Hij nam het raadsel van de verdwijning mee zijn graf in. Nog jarenlang bleven de ouders van Marion zoeken naar hun dochter en kleinkind. Ze verschenen regelmatig in de media om aandacht te vragen voor hun vermissing

Geheel onverwacht legde in 2002 de broer van Okan, Özgür O., een verklaring af dat zijn broer Marion en Romy in 1997 had vermoord. Hij had zijn broer geholpen de lichamen te begraven in de duinen tussen Egmond en Bergen. Gewetensnood had hem ertoe gebracht om alles op te biechten. Özgür wees uiteindelijk de plek aan en de lichamen werden geborgen. Waarom Okan de twee heeft vermoord, is nooit helemaal duidelijk geworden. Gezien zijn buitengewoon agressieve karakter wordt vermoed dat hij Marion en Romy waarschijnlijk tijdens een ruzie heeft gedood.

Özgür O. werd vervolgd voor medeplichtigheid en op 12 juli 2004 tot twee jaar gevangenisstraf veroordeeld.

Moord op overige familieleden

Kleinzoon doodde opa

Op dinsdag 9 mei 1972 achtte de officier van de rechtbank te Leeuwarden, meester Kuipers, het bewezen dat de 19-jarige fabrieksarbeider Anne van der H. uit Drachten zijn grootvader, de 73-jarige Anne van der H. in de nacht van 15 op 16 oktober 1971 met opzet bij de keel had gegrepen, had geschopt en ge-

slagen, waardoor deze dusdanig gewond was geraakt dat hij achttien uur later in het ziekenhuis aan de gevolgen overleed.

De twee hadden die bewuste nacht samen een aantal drankgelegenheden bezocht en verkeerden aan het eind van die avond sterk onder invloed van alcohol. De verdachte, een epilepticus, zou volgens het psychiatrisch rapport op het moment van de woedeaanval sterk verminderd toerekeningsvatbaar zijn geweest. Er werd vier maanden gevangenisstraf met tbr geëist.

Crime passionel

Passiemoord in Sonsbeek

Begin 1949 werd de 30-jarige fabrieksarbeider G.B. uit Arnhem verliefd op de 22-jarige Riek Freriks uit Sonsbeek. Na enige tijd verloofden ze zich en B. stak al zijn spaargeld in een uitzet en cadeautjes voor het meisje. Toen er een datum voor het huwelijk moest worden bepaald, maakte Riek onverwachts een einde aan de relatie. B. kon dit niet verkroppen. Op 2 juni 1949 stal hij het wapen van een kennis uit het pension waar hij woonde, en ging op de fiets naar Sonsbeek. Daar wachtte hij het meisje bij haar huis op en schoot haar na een korte woordenwisseling dood.

Enkele maanden later verklaarde G.B. tijdens de rechtszitting te Arnhem dat hij had gehandeld in een vlaag van waanzin. De officier achtte doodslag bewezen en eiste acht jaar gevangenisstraf met aftrek van voorarrest.

Roofmoord

Ongeveer 7% van alle dodelijke slachtoffers bij misdrijven valt onder deze categorie. Op jaarbasis betekent dit ongeveer achttien gevallen per jaar.